

33. Bol Ježiš učenikom svätého Jána Krstiteľa?

Tridsiatatretia z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

17.10.2023

Vzhľadom na to, že vzťah medzi Jánom Krstiteľom a Ježišom bol bezprostredný a silný, môžeme si položiť otázku, či nešlo o vzťah učiteľ-učeník. Aby sme správne odpovedali

na túto otázku, treba vysvetliť tri skutočnosti, o ktorých sa medzi odborníkmi diskutovalo, – Jánovo učeníctvo, význam jeho krstu v rieke Jordán a slová chvály Ježiša na adresu Jána Krstiteľa.

1. Jánovi učeníci

Evanjeliá často uvádzajú, že Ján mal učeníkov, z ktorých niektorí odišli s Ježišom (Jn 1,35-37). Neboli to teda len náhodní nasledovníci.

Sprevádzali ho, nasledovali a určite s ním viedli rovnaký život (Mk 2,18) a mali rovnaké zmýšľanie (Jn 3,22).

Jozef Flavius rozlišoval dve skupiny stúpencov: prví ho pozorne počúvali, keď hovoril o cnostiach,

spravodlivosti a zbožnosti a nechávali sa pokrstiť, druhí „sa okolo neho zhromažďovali, pretože boli nadšení, keď ho počuli hovoriť“ (*Židovské starožitnosti* 18,116-117).

Medzi Jánovými učeníkmi bol ten, ktorý položil učiteľovi otázku, či Ježiš

svojím správaním nevystupuje proti Jánovi (Jn 3,25-27), a preto ho za jeho učeníka nepovažovali.

2. Ježišov krst

Odborníci o existencii tejto udalosti nepochybujú, okrem iného aj preto, že zaradenie tejto udalosti do evanjelií nieslo so sebou určité ťažkosti. Po prvé preto, lebo by sa mohlo zdať, že Krstiteľ bol nadradený pokrstenému, a po druhé preto, lebo keďže išlo o krst pokánia, mohlo sa tiež zdať, že Ježiš si uvedomil, že je hriešnik. Synoptické evanjeliá jasne vypovedajú, že Ján sa považuje za podriadeného: odmieta pokrstiť Ježiša (Mt 3,13-17), hlas z neba zjavuje Božiu dôstojnosť Ježiša (Mk 1,9-11), a štvrté evanjelium, ktoré o krste nepíše, hovorí, že Krstiteľ bol svedkom toho, ako sa na Ježiša zniesla holubica (Jn 1,29-34), a že on sám je podriadený (Jn 3,28).

Preto sa nedá jednoducho odvodiť, že by bol Ježiš učeníkom Jána Krstiteľa. Teda ak evanjelisti neuvádzajú podrobnosti o tom, že by Ježiš bol Jánovým učeníkom, je to preto, lebo ním nebol.

3. Ježišove slová chvály

Dve Ježišove vety svedčia o úcte, ktorú mal Ježiš ku Krstiteľovi. Jednu zaznamenáva Mt 11,11 (a Lk 7,28): „Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ“. Ďalšiu uvádza Marek (Mk 9,13) a pripisuje Krstiteľovi prorockto (Mal 3,23-24): „No hovorím vám: Eliáš už prišiel a urobili s ním, čo chceli, ako je o ňom napísané.“ Je isté, že Jánova osoba, jeho krst (porov. Mt 21,13-27) a jeho poslanstvo boli v živote Ježiša veľmi prítomné.

No aj napriek tomu šiel Ježiš úplne odlišnou cestou: svojím konaním – prešiel celú krajinu, hlavné mesto Jeruzalem a chrámový priestor;

svojím posolstvom, lebo hlásal kráľovstvo všeobecnej spásy; svojimi učeníkmi, ktorých učil prikázanie lásky nadradené zákonným predpisom a dokonca aj asketickej praxi. Najdôležitejšie je však to, že Ježiš otvára horizont spásy všetkým ľuďom všetkých rás a všetkých dôb.

Stručne povedané, na základe málo pravdepodobného a nedokázaného predpokladu, že Ježiš prežil nejaký čas s nasledovníkmi Jána Krstiteľa, sa nedá povedať, že to naňho malo rozhodný vplyv. Ježiš nebol učeník, ale Mesiáš a Spasiteľ, ktorého zvestoval posledný a najväčší z prorokov Ján Krstiteľ.